

DOOR DE TOENEMENDE VRAAG NAAR DUURZAAMHEID EN DE WORSTELING DIE ORGANISATIES HEBBEN OM INVULLING TE GEVEN AAN DE DOELSTELLINGEN VOOR DUURZAAM INKOPEN, HEEFT DE INKOOP ADVIESGROEP EEN KEUZELIJST VOOR DUURZAME INKOOPCRITERIA (KDI) SAMENGESTELD. DE CRITERIA IN DEZE LIJST KUNNEN GEBRUIKT WORDEN OM TE TOETSEN OF BIJ UW INKOPEN - ZOALS AANBESTEDINGEN - DE NODIGE DUURZAME EISEN EN WENSEN ZIJN GESTELD. DOOR HET TOEPASSEN/BENOEMEN VAN ZULKE CRITERIA NEEMT U ALS INKOPER UW ORGANISATIE MEE IN DE BEWUSTWORDING VAN HET VERANTWOORD EN MAATSCHAPPELIJK DUURZAAM INKOPEN.

RETURN ON INVESTMENT

Verantwoord inkopen vergt verandering. Deels in denken, deels in aanpak. Soms kunt u dingen laten, soms moeten er nieuwe investeringen worden gedaan om duurzaam in te kopen. Bedrijven zijn terughoudend in het doen van investeringen in het kader van duurzaamheid, want wat levert het eigenlijk op, dat 'duurzaam zijn'?

Bedrijven zullen zelden investeringen doen die zichzelf niet terugbetalen. Return on investment (ROI) is de uitkomst van de toets of een investering het gewenste rendement oplevert, en kan worden berekend door de inkomsten (voortvloeiend uit de investering) te delen door de kosten van de investering. Het geeft bedrijven een handvat om een afweging te maken of het zinvol is om een investering te doen. Dit staat natuurlijk nog los van het feit of duurzaam inkopen waardevol is.

KEUZELIJST DUURZAAM INKOOPCRITERIA

De Keuzelijst Duurzame Inkoopcriteria is een hulpmiddel en dient ter sturing en ondersteuning. De invulling van maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI)

binnen uw organisatie, is vaak gestoeld op kretologieën. Hieruit worden vervolgens wensen en eisen opgesteld, die ingezet worden bij uw inkopen.

Het symbool van de keuzelijst Duurzaam inkopen is een wereldbol. Op en rond deze bol zijn de symbolen weergegeven die de zeven pijlers van duurzaam inkopen weergeven. Per pijler wordt de lezer aangespoord om na te denken over de mogelijke toepassingen van de duurzaamheidscriteria in de inkooptrajecten. De zeven pijlers zijn: mens & cultuur, energie, natuur & milieu, recycling, logistiek, bouw en productie.

MENS & CULTUUR

Hoe wordt omgegaan met de mens en cultuur in de totale productiecycclus?

- ✓ Stimuleer en investeer in gezonde werknemers (bijv. middels sport, welzijn en omgeving).
- ✓ Maak gebruik van maatschappelijke participatie (bijv. door inzet van mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt).
- ✓ Stimuleer tot persoonlijke ontwikkeling (bijv. middels opleiding, cursus of training).
- ✓ Optimaliseer de werkplek (bijv. ergonomisch, prettig, vriendelijk, warm, functioneel of uitnodigend).
- ✓ Maak de werkplek veilig, zodat kans op ongevallen gereduceerd worden.
- ✓ Schend geen mensenrechten.
- ✓ Maak geen gebruik van kinderarbeid en/of koop of ondersteun geen daaraan gerelateerde producten.
- ✓ Stel een gedragscode Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) op m.b.t. binnen- en buitenlandse leveranciers en aanschaf.
- ✓ Stimuleer lokale- of nationale ondernemerschap.
- ✓ Sponsor en/of subsidieer (bijv. aan verenigingen, goede doelen of initiatieven).
- ✓ Ben sociaal en creatief lonend voor (alle) werkende mensen (bijv. door nieuwe ideeën te stimuleren, betrokkenheid te genereren).
- ✓ Zet kenniscentra/samenwerkingsverbanden op inzake duurzaamheid voor omgeving en belangstellenden; communicatie, educatie en kennis delen (kennisplatform).

- ✓ Enthousiasmeer mensen, betrek ze bij projecten en stimuleer ze duurzaam te zijn.

ENERGIE

Wordt duurzaam omgegaan met energieproductie en -gebruik?

- ✓ Beperk energieverbruik (bijv. door gebruik te maken van stand-by producten, LED-verlichting of automatische lichtsensoren).
- ✓ Schaf energiezuinige apparatuur aan (bijv. energielabel A+++ of koop een apparaat op bruikbaar formaat).
- ✓ Plaats stand-by killers op apparaten en stopcontacten.
- ✓ Stimuleer het gebruik en de productie van duurzame energie (bijv. water-, wind-, zonne- of bio-energie).
- ✓ Ben energieneutraal (wanneer en hoe kan je dit doel bereiken en met welke middelen).
- ✓ Bevorder warmte-koude opslag (bijv. middels warmte terugwin-installaties).
- ✓ Voer een klimaatinvloedtoets voor nieuwe projecten uit (bijv. voor CO₂-uitstoot, -verbruik en belasting).
- ✓ Registreer een energielabel en stimuleer bewustwording hieromtrent.
- ✓ Stimuleer het gebruik van gezamenlijke duurzame energiebronnen en/of schaf deze aan (bijv. windmolen(s) of zonnepanelen).
- ✓ Draag duurzame energie uit en promoot deze (bijv. maak een barometer duurzame energie of verstrek een keurmerk).

NATUUR & MILIEU

Op welke wijze wordt het milieu ontlast in de diverse stadia van productie?

- ✓ Wees CO₂-neutraal door CO₂-uitstoot af te kopen of productie te verminderen (bijv. door papierkeuze, aanplanten van nieuwe bomen of CO₂-emissie certificaten).
- ✓ Stimuleer proefdiervrije testen op (nieuwe) producten.

- ✓ Maak gebruik van biologische producten (voeding en middelen).
- ✓ Maak gebruik van ecologische producten (bijv. kleding, schoonmaakmiddelen of hout).
- ✓ Stimuleer diervriendelijke productie en producten (bijv. middels het Beter Leven keurmerk).
- ✓ Stimuleer het gebruik van vegetarische voedingsmiddelen (lagere vleesproductie).
- ✓ Voorkom product- en/of materiaalgebruik van illegale productie (bijv. hout of niet-duurzaam gewonnen grondstoffen).
- ✓ Stimuleer het gebruik van regionaal duurzaam geteelde voedingsproducten.
- ✓ Stimuleer het gebruik van seizoensgebonden producten (lager energieverbruik dan telen in overige seizoenen).
- ✓ Ga verspilling en derving van voedingsproducten tegen.
- ✓ Stimuleer tot het aanleggen van groenstroken en/of natuurdaken.

RECYCLING

Hoe wordt hergebruik van product- en afvalmaterialen gestimuleerd?

- ✓ Stimuleer *Cradle to Cradle* (hergebruik van grondstoffen).
- ✓ Scheid en verminder (organisch) afval t.b.v. lagere kosten voor afvalverwerking.
- ✓ Hergebruik of reconditioneer (onder)delen van een afgeschreven of niet meer bruikbaar product voor een vergelijkbare toepassing in een ander product.
- ✓ Stimuleer precycling, verminder gebruik van niet-recyclebare producten en voorkom recyclen;
- ✓ Laat gebruikte producten terugnemen door de producent/leverancier (leengebruik);
- ✓ Maak gebruik van milieuvriendelijke en afbreekbare middelen en/of materialen.
- ✓ Stimuleer het repareren van producten i.p.v. weggooiën.
- ✓ Stimuleer retrofit, waarbij het oorspronkelijke product wordt bijgewerkt (update) waardoor het weer bruikbaar is.

LOGISTIEK

Op welke wijze wordt de logistiek zo efficiënt mogelijk ingezet?

- ✓ Reduceer het aantal transportbewegingen.
- ✓ Verbeter de infrastructuur (zowel water- als asfaltwegen).
- ✓ Optimaliseer het logistiek proces (bijv. verpakking, handeling of omvang) en ontdoe het product van alle 'nutteloze materie'.
- ✓ Stem interne processen op elkaar af en optimaliseer deze (lean werken).
- ✓ Standaardiseer, harmoniseer en/of optimaliseer planning(en).
- ✓ Pas het nieuwe werken toe (thuiswerken, reizen buiten spijtijden, gedeelde werkplek(ken), videobellen en -vergaderen).
- ✓ Stimuleer de keuze in duurzame transportmiddelen.
- ✓ Stimuleer duurzaam vervoer (bijv. elektrische auto of -fiets).
- ✓ Stimuleer gezamenlijk/meerpersoons vervoer (bijv. openbaar vervoer, gezamenlijke fiets, carpoolen).
- ✓ Verminder het importeren van producten en betrek lokale productie meer.
- ✓ Stel je dienstverleningen en informatiestroom digitaal beschikbaar.
- ✓ Bundel je leveranciers zodat logistieke leverprocessen worden geoptimaliseerd (bijv. door leveranciers van vergelijkbare producten/diensten samen te voegen).

BOUW

Hoe kan de bouw van panden verduurzaamd worden?

- ✓ Heb aandacht voor duurzame bouw voor mens en omgeving (levensduur, duurzame materialen).
- ✓ Maak gebruik van herbruikbare (te recycleren) materialen.
- ✓ Sloop duurzaam (hergebruik sloopmateriaal);

- ✓ Stimuleer multifunctionele inzet bij bouw en pas dit toe.
- ✓ Maak gebruik van optimale warmte- en kouderegulering (isolatie) (bijv. isolatieglas, HR ketel of spouwmuurisolatie).
- ✓ Streef energieneutraal bouwen en renoveren na (bijv. gebruik maken van warmtepompen, zonneboilers of zonnepanelen).
- ✓ Vorm bestaande bouw om en/of geef hier een herbestemming aan (bijv. bij leegstaande kantoorpanden).
- ✓ Bouw vanuit een gemeenschappelijk oogpunt en deels voor publieke functie.
- ✓ Stimuleer tot duurzame bouw in het bouwonderwijs bij mbo/hbo/wo (bijv. middels stages, symposia, lezingen, scholing).
- ✓ Maak gebruik van duurzame materialen en pas deze toe (bijv. verf op waterbasis of zogenaamde minder schadelijke high-solid verven).

PRODUCTIE

Op welke wijze wordt productie aan een duurzaamheidstest onderworpen?

- ✓ Stimuleer tot het gebruik van gecertificeerde producten (bijv. UTZ, Max Havelaar, ISO 14001, Fairtrade).
- ✓ Traceer en verhelder het productieproces (drie P's: People, Planet, Profit); welke visie heeft de producent op haar productie?
- ✓ Zoek de CO₂ footprint uit (hoe gaat de producent hier mee om en wat doet deze om dit te compenseren).
- ✓ Stimuleer gebruik van biobased industrie productie (zoals groene grondstoffen).
- ✓ Maak gebruik van circulaire productie, waarbij (rest)materialen en (rest)producten worden hergebruikt.
- ✓ Maak gebruik van producenten uit de (directe) omgeving(en) (lokaal- of nationaal ondernemerschap).
- ✓ Communiceert de producent met de maatschappij als geheel en/of afzonderlijke groeperingen m.b.t. duurzaamheid?

- ✓ Bedenk innovatieve oplossingen met- en voor elkaar (ketensamenwerking).

TIPS, VRAGEN EN/OF OPMERKINGEN?

info@deinkoopadviesgroep.nl